

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ

ਫਾਲਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਪੂਰ ਜੇ.ਜੇ.

ਹਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ, ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

1951

Nov. T2th

ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਆਦਿ, - ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਜਵਾਬਦਾਰ:

1946 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 383

ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ - ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ - ਪਿਤਾ ਦਾ ਮਰਨਾ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਛੱਡਣਾ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਆ ਗਈ - ਕੀ ਪੁੱਤਰ ਸਹਿ-ਪਾਰਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ (1946 ਐਡੀਸ਼ਨ) ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁੱਤਰ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਟਵਾਰੇ 'ਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਆਈ ਸੀ, ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਸਹਿ-ਭਾਰਤੀ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਪਾਰਸ਼ੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ। ਸਹਿ-ਭਾਗਦਾਰੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਵਿਛੜੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ।

ਲਾਲਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰਾਮ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ.. ਸਬ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ। ਕਰਨਾਲ, ਮਿਤੀ 1 ਜੁਲਾਈ 1946 ਨੂੰ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ।

ਐਫਸੀ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਐਨਐਲ ਵਢੇਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਚ ਐਲ ਸਿੱਬਲ ਅਤੇ ਜੇ ਐਲ ਭਾਟੀਆ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

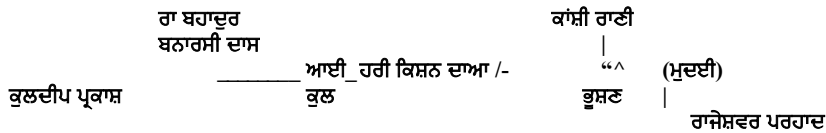
Hari Kish an
Das

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਦੇ • ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ—ਰੈਗੂਲਰ ਫਸਟ ਐਪ ਪੀਲ ਮੋਸ 383 ਅਤੇ 384 ਆਫ 1946। ਅਪੀਲਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ ਉਹੀ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹਨ। .

v.
Rajeshwar
Parshad, etc.,
Kapur J.

ਇਹ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਮੈਂ fcdigree-lable ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

ਗਨ ਆਈਸੀ ਲਾਲ

1901 ਵਿੱਚ ਗਣੇਸ਼ੀ 2 ਲਾਲ, ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਬਟਵਾਰੀ ਹੋਈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ । ਜਿਸ ਹਵੇਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1946 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ: 383 ਗਣੇਸ਼ੀ ਲਾਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆ ਗਈ ਅਤੇ 1946 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ: 384 ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਗਣੇਸ਼ੀ ਲਾਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆ ਗਈ। 1902 ਵਿੱਚ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਗਣੇਸ਼ੀ ਲਾਲ ਦੀ ਮੌਤ 1906 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਅਤੇ ਆਰਬੀ ਬਨਾਰਸੀ ”ਦਾਸ ਦੀ ਮੌਤ 10 ਮਾਰਚ 1938 ਨੂੰ ਹੋਈ।

27 ਅਕਤੂਬਰ 1936 ਨੂੰ ਰਾਏ ਬਹਾਦੁਰ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਨੇ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ। 3 ਮਾਰਚ 1938 ਨੂੰ ਰਾਏ ਬਹਾਦੁਰ _ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਨੇ 1946 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ: 384 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਡੀਡ ਕੀਤੀ। ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਸਦਾ ਬਰਾਤ ਟਰੱਸਟ। ਮੁਦਈ ਹਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਨੇ ਦੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਿਆਂਦੇ - ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ - ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜੇਵਿਲ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਆਫ ਡੀਡ ਦੋਨੋਂ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

ਵਿਵਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਘਰ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੋਵੇਂ । ਉਸਨੇ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਅਲ-
legations ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ the ਸਿੱਖਣ ਜੱਜ ਦੋਨੋਂ ਵਿੱਚ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਘਰ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ
ਵਿੱਚ ਪਾਰਸ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਪਰ ਕਪੂਰ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਦੋ
ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ- 1946 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 383, ਮਕਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1946 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 384।

ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੋ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਏ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲਾ ਘਰ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੋਵੇਂ ਗਣੇਸ਼ੀ ਲਾਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆ ਗਏ ਸਨ, ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਵਜੋਂ ਸੌਂਪਿਆ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ- ਆਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਪੰਨਾ 23 'ਤੇ ਧਾਰਾ 31 ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ-

"ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੋ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਦਸ ਕੀੜੀਆਂ ਵਜੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ:■-

(a) ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁੱਤਰ, ਪੋਤੇ, ਅਤੇ ਪੜਪੋਤੇ, ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਸਫਲ ਹੋਏ। "

ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਉਸੇ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਗਣੇਸ਼ੀ ਲਾਲ ਦੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਰਾਏ ਬਹਾਦੁਰ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ (ਏ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਆਂ ਦਸ ਕੀੜੀਆਂ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਲੀਲ ਇਸ ਗੱਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਟਵਾਰੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਈ ਸੀ, ਉਹ ਸੰਪਤੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਹਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਆਪਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਮੁੱਲਾਂ ਹਿੰਦੂ ਲਾਅ ਵਿਚਲਾ ਮੂਲ ਪਾਠ ਭਾਵੇਂ ਰਾ ^ ਵੇ ^ ਵਾਰ ਉਸ ਅਰਥ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ-ਪੱਤਰ (ਜੇ ; ਈਟੀਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। - ਐਲ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ment. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਮੁੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਬਨਾਮ ਨਿਤਿਆਨੰਦ (1), ਮਾਦੀਵਾਲੱਪਾ ਇਰੱਪਾ ਬਨਾਮ ਸੁੱਬੱਪਾ ਸ਼ੰਕਰੱਪਾ (2), ਅਤੇ ਸ਼ਾਈ ਐਮ ਬਿਹਾਰੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਈ ਨੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਾਹੂ ਪੀਜੇ (3) ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਮਿਸਟਰ ਐਫਸੀ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਰਥਨ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ

ਮਿੱਤਲ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ * ਪਰਿਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

ਜੋਗਿੰਦਰ ਬਨਾਮ ਨਿਤਿਆਨੰਦ (4) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ • ਜਿੱਥੇ ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਜਾਇਜ਼ ਪੁੱਤਰ (ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਾਸੀਪੁੱਤਰ) ਛੱਡ ਕੇ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਜਾਇਜ਼ ਪੁੱਤਰ ਜਾਇਜ਼ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੇਟੀ' ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਛੜੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ

4 ਵਿਛੜਿਆ ਹੋਇਆ ਪਿਤਾ।

ਮਾਡੀਵਾਲੱਪਾ ਬਨਾਮ ਸੁੱਬੱਪਾ (2) ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇੱਥੇ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਬੇਤੁਕਾ ਸੀ। ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ 1878 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੋਡੱਪਾ ਦੀ ਮੌਤ 3 ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਛੱਡ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲਿਆ ਜਿਸਦਾ * 3,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਮਾਦੀਵਾਲੱਪਾ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਇਦਾਦ ਕਲਿਆਣ-ਅੱਪਾ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਿਲੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਤ 1922 ਵਿਚ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਯੱਪਾ ਅਤੇ ਡੋਡੱਪਾ ਛੱਡ ਗਈ। ਸਾਬਕਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੈਪਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁੱਬੱਪਾ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ।

(1) I. L. R. (1891) 18 Cal. 151 (P. C.) 61

(2) I. L. R. (1937) (3) Bom. 906.

I. L. R. (1941) (4) 17 L 20 Pat. 904

A. 128.

ਹਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਚ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿਚ ਦਾਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ. ^ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਵਰਸ਼ਨਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਇਸਲਈ ਡਿਕਰੀ ਰਾਰਜ਼ਸੀਚੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ

_____ ਐਲ" ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਕਪੂਰ ਜੇ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ

ਕਾਫੀ ਸੀ।

ਨਿਲਾਮੀ-ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਲਿਆਣ-ਅੱਪਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਓਥੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ- ਮੁੱਲਾ ਵਿੱਚ ਬੀਤਣ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਦੋਹਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ, ਕਰਤਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਿਆਣ-ਅੱਪਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਹੈ - .^।

ਸ਼ਿਆਮ ਬਿਹਾਰੀ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਹੈੱਡ-ਨੋਟ ਹੈ—■

"ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ oi*। ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਫਤਹਿ ਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਇਮਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈ ਲਈ ਜੋ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਂਝੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸਰ ਟ੍ਰੇਵਰ ਹੈਰੀਜ਼, ਸੀਜੇ, ਨੇ ਪੀ. 913 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ :- "ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਥਿਆ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਇਨ-ਕਾਮਨ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "

ਫਿਰ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਮੋਨੇ ਦੇ ਪੈਰਾ ਗ੍ਰਾਫ 271 ਅਤੇ ਮਾਡੀਵਾਲ-ਅੱਪਾ ਇਰੱਪਾ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(1) ILR (1941) 20 ਪੈਟ. 904

(2) ILR (1937), ਆਈ ਬੋਮ. 906

ਦੋ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਹਨ- ਹਰੀ ਕੇ ਲਸਨ ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਹੈ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪਰਟੂਮ ਬਨਾਮ ਸਿੰਘ (1) ਜਿਥੇ ਪੀ. 191 ਫੇਰ, ਜੇ., ਨੇ ਦੇਖਿਆ:- ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ

ਪਰਸ਼ਾਦ ਆਦਿ,

"ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀ, ਅਤੇ ਮਿਟਾਕਸ਼ਰਾ ਇੱਕ ^ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ, ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਸੰਯੁਕਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੰਪਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ

ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਹੀ ਇੱਛਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਦਾ ਧਾਰਕ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਸ ਪਲ ਇਹ ਉਸਦੇ ਹੱਥੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਇਸਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਜੋਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ - ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ। ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਉੱਗਣਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਾਂ ਜਾਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। "

ਦੂਸਰਾ ਕੇਸ *ਵੈਂਕਯਮਾ ਗਰੂ ਬਨਾਮ ਵੈਂਕਟਰ-ਅਮਾਵਯਮਾ* (2) ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਦੋ ਪੋਤੇ-ਇੱਕ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ- ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਨਾ-ਨਾਨੀ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ - ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਲਾਭ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਲਾਰਡ ਲਿੰਡਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀ. 165 :-

** ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ

(1) 20 ਦੱਖਣ, ਡਬਲਯੂ. ਆਰ. 189

(2) 29 ਆਈਏ 156

Falshaw J.
Hari Kishan
Das
v.
Rajesh war
Parshad, etc.,

Kapur J.

ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ, ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸਾਂਝੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ। ਪਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਮੇਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਬਹੁਤ ਯੋਗ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਖਰੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ: *ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪਰਤਮ ਸਿੰਘ* (1) ਅਤੇ *ਰਾਮਪਰਸ਼ਾਦ ਤਿਵਾਰੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਓਚੁਰਨ ਦਾਸ* (2)।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ *ਮਾਰੁਦਾਵੀ* * ਬਨਾਮ *ਡੋਰਾਸਾਮੀ ਕਰਾਮਬੀਅਨ* (3) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਪੋਤਿਆਂ ਅਤੇ ਪੜਪੋਤਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਣਵੱਡੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਮਲਾ। ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਵੀਡੀਆ ਪੁੱਤਰ, ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਪਿੰਦਾ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮੋਟਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ, ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਪੋਤੇ ਨੂੰ ਪੂਰਵਜ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰੀ ਵੱਡ ਸੀ, ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਤਿੰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭਰਾ ਚਾਰ ਹਿੱਸੇ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਪਿੰਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਪੋਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪੋਤਰੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹਨ- ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੇਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ੲੜ

ਸਹਿਭਾਗੀਤਾ ਅਤੇ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਵਿਛੜੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ। ਵਿੱਚ

- (1) 20 ਸੂਬ. ਡਬਲਯੂ. ਆਰ. 189
- (2) 10 MIA 490
- (3) 30 ਪਾਗਲ. 348

ਕਟਮਾ ਨਚਿਯਾਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵਗੁੰਗਾ ਦੇ ਰਾਜਾ (ਐਲ) ਹਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ:- ' ^v
a

“ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਰਸ਼ਾਦ, ਆਦਿ, ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਅਤੇ - ਇਸ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ ਜੀਵਤਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਉਥੇ ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਏਕਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ।

ਵੈਕਯਾਮਾ ਗਾਰੂ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਲਿੰਡਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਹਿੱਤ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਏਕਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਣ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰੇ 31 ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾਂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬੀਤਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਮੇਨ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਪੀ. 382 (1940 ਐਡ.) ਕਾਨੂੰਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੀ ਬਚ ਕੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਸਿਵਾਏ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ”

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਅਗਲੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਕ

(1) 9 M. (TA. 539 at p. 611 •

(2) 29 I. A. 156, 164

ਹਰੀ ਕਿਸਬਨ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਦਾਸ ਨੂੰ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ - ਪਰਸ਼ਾਦ ਆਦਿ, ਐਡ ਖਾਤੇ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਹੈ।

ਕਪੂਰ ਜੇ. ਕੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ *ਹਵੇਲੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀ ਲਾਗਤ* ਕਿਰਾਏ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਸੀ, ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਇਕ ਲੇਖਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਉਸ *ਹਵੇਲੀ ਦੇ ਕਿਰਾਏ*, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਨ, ਮੁਦਈ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਮੇਸਨੇ ਪ੍ਰੋ ਫਿੱਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੱਧੀ *ਹਵੇਲੀ* ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਗੀਆਂ-

ਫਲਸ਼ੋ ਜੋ.

ਫੈਸ ਹਾਉ ਜੋ ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ